

Társadalombiztosítás, szociális ellátás

A nyugdíjasok száma és a nyugdíjak mértéke Erdélyben 2020-ban

Erdélyben minden negyedik személy, azaz a teljes népesség 24,8%-a állami társadalombiztosítási nyugdíjas volt 2020-ban: szám szerint 1645,1 ezer fő. Ez az arány kissé magasabb, mint az országos átlag, Romániában a teljes népesség 24,2%-a nyugdíjas, összesen 4674,9 ezer fő. Az állami társadalombiztosítási nyugdíjasok aránya a legmagasabb Dél-Erdélyben volt (27,5%), a legalacsonyabb pedig Észak-Erdélyben (23,3%). Közép-Erdélyben és Partiumban is viszonylag magas a népességen belüli arányuk (24,5%, illetve 24,3%), míg Székelyföldön és Bánságban viszonylag alacsony (23,8%, illetve 23,4%). Az állami társadalombiztosítási nyugdíjasok népességen belüli aránya folyamatosan növekedett: Erdélyben 14,7%-ról 24,8%-ra, míg Romániában 13,7%-ról 24,2%-ra 1992 és 2020 között.

2020-ban az állami társadalombiztosítási havi átlagnyugdíj értéke 1457 lej volt Erdélyben, 7 lejjel magasabb, mint Romániában. A havi állami átlagnyugdíj a legmagasabb Dél-Erdélyben (1666 lej), de viszonylag magas Közép-Erdélyben (1442 lej) és Bánságban (1394 lej) is, míg alacsonyabb Székelyföldön (1348 lej), Észak-Erdélyben (1329 lej) és Partiumban (1327 lej).

2020-ban Erdélyben a havi átlagnyugdíj kevésbé maradt el a havi átlagkeresettől, mint Romániában. Ez a nyugdíjak átlagos helyettesítési rátájához hasonló mutató 48,5% volt Erdélyben és 45,1% Romániában. Az erdélyi megyéket összehasonlítva, a nyugdíjak aránya a keresetekhez képest magas volt Hunyad (73,6%), Brassó (55,3%) és Hargita (54,5%) megyékben, míg alacsony volt Kolozs (40,0%), Temes (40,4%) és Szatmár (45,1%) megyékben. A nyugdíjak aránya a keresetekhez viszonyítva folyamatosan csökkent 2012-től.

Bevezető

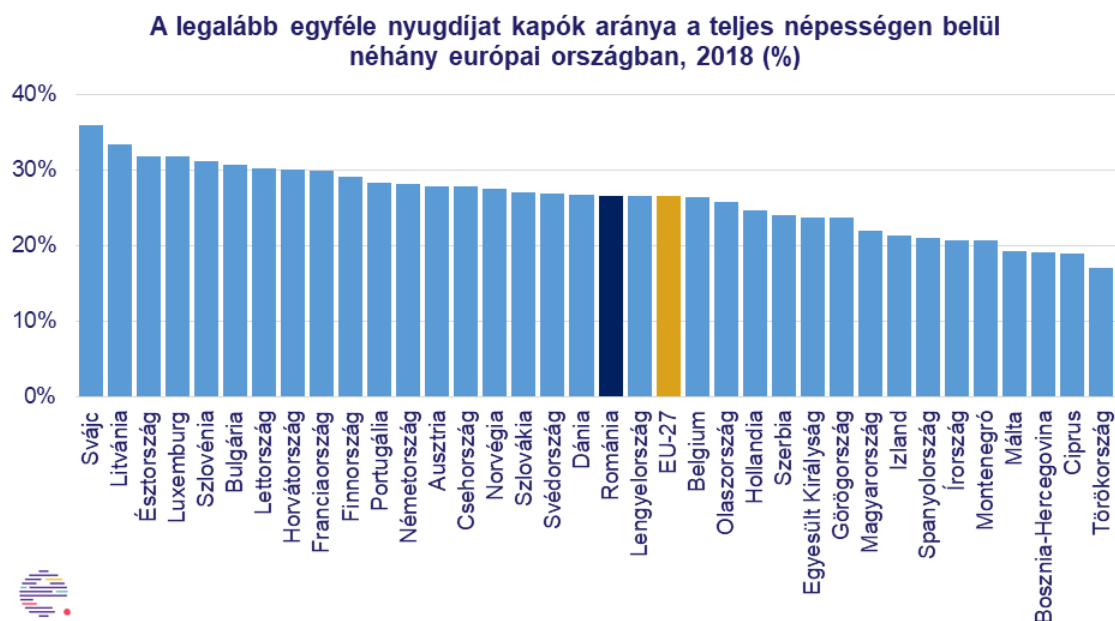
Romániában jelenleg a *nyugdíjak finanszírozása* három pilléren nyugszik: az állami nyugdíjbiztosító-, a kötelező kiegészítő magánbiztosító-, és az önkéntes magánbiztosító rendszeren. Elemzésünkben az első pillérről lesz szó: az állami, felosztó-kirovó jellegű nyugdíjbiztosításról, amelyet az állami nyugdíjpénztár menedzsel abból a pénzből, amit a jelenlegi alkalmazottak befizetnek havonta nyugdíj-hozzájárulásként. Ez az összeg kerül azonnal kifizetésre a jelenlegi nyugdíjasok számára.

A népesség elöregedésének (és csökkenésének) következtében egyre magasabb az európai országokban az idősek aránya, így egyre nagyobb teher hárul a fiatalabb, aktív korú népességre, hogy elő tudja állítani a termékek, javak és szolgáltatások azon mennyiségét, amely a gyermekek és idősek ellátásához szükséges. 2020-ban a 65 éves és idősebb népesség aránya Erdélyben 18% volt, és ez az arány folyamatosan növekedett 2012 óta (akkor 15% volt). A nyugdíjasok aránya ennél azonban jóval magasabb, hiszen a nyugdíjasok körében nemcsak az öregségi nyugdíjasok tartoznak (habár ők alkotják a túlnyomó többségét, a nyugdíjasok 78%-át), hanem azok is, akik az öregségi korhatár előtt mentek nyugdíjba, vagy rokkantnyugdíjasok, vagy örökösödési nyugdíjasok. 2020. január 1-jén az általános nyugdíjkorhatár a nőknél 61 év, míg a férfiaknál 65 év volt.¹

¹ Országos Nyugdíjpénztár, <https://www.cnpp.ro/pensia-pentru-limita-de-varsta>. Letöltés dátuma: 2021.09.22.

A nyugdíjasok száma és aránya Erdélyben

2018-ban az Európai Unió lakosságának több mint egynegyede (26,5%-a) volt nyugdíjas. Romániában ez az arány hasonló: a teljes népesség 26,6%-a kapott legalább egyféle nyugdíjat.

Forrás: Eurostat-adatok alapján²

Romániában az első pillért képviselő állami nyugdíjbiztosítási rendszeren belül kapják nyugellátásukat az úgynevezett (1) *társadalombiztosítási nyugdíjasok*, a (2) *nyugdíj típusú szociális segélyben részesülők* és a (3) *hadirokkantak, hadiárva és hadiözvegyek* (erről bővebben lásd a [Módszertani tájékoztatóban](#) bemutatott fogalmi meghatározásokat). Az összes nyugdíjas körében a társadalombiztosítási nyugdíjat kapók aránya a meghatározó: az összes nyugdíjas 99,97%-a kap ilyen típusú nyugdíjat.³ A társadalombiztosítási nyugdíjasok csoportján belül is elkülöníthetők az *állami társadalombiztosítási nyugdíjasok*; a *mezőgazdasági nyugdíjasok*; illetve a *művészeti alkotói szövetségek tagjai*, az *Ügyvédi Nyugdíjpénztárak tagjai* és a *Honvédelmi Minisztérium, Belügyminisztérium, Román Hírszerző Szolgálat tagjai*. Az összes nyugdíjas körében az állami társadalombiztosítási nyugdíjasok aránya 91%.⁴

Erdélyben minden negyedik személy **állami társadalombiztosítási nyugdíjas** volt 2020-ban: szám szerint 1645,1 ezer fő (1. táblázat). Romániában pedig a teljes népesség 24%-a kapott állami társadalombiztosítási nyugdíjat ugyanebben az évben, összesen 4674,9 ezer fő. Erdélyben az állami társadalombiztosítási nyugdíjasok aránya a legmagasabb Dél-Erdélyben

² Eurostat (2020): Pensions beneficiaries at 31st December (tábla kódja: spr_pns_ben), https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=spr_pns_ben&lang=en. Letöltés dátuma: 2021.08.16.

Eurostat (2020): Population on 1 January (tábla kódja: TPS00001), <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=tps00001>. Letöltés dátuma: 2021.08.27.

³ Országos Statisztikai Intézet (2021): Numărul de pensionari si pensia medie lunară în anul 2020. Rezultate în profil teritorial 2020. INSSE, Románia, 2021, https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/numarul_de_pensionari_si_pensia_medie_lunara_in_anul_2020_0.pdf. Letöltés dátuma: 2021.08.16.

⁴ Lásd a 3. lábjegyzetet.

volt (27,5%), a legalacsonyabb pedig Észak-Erdélyben (23,3%). Közép-Erdélyben és Partiumban is viszonylag magas a teljes népességen belüli arányuk (24,5%, illetve 24,3%), míg Székelyföldön és Bánságban viszonylag alacsony (23,8%, illetve 23,4%).

A különböző típusú társadalombiztosítási nyugdíjasok között (öregségi, korengedményes, rokkantsági, örökösödési) viszonylag magasabb azoknak az aránya, akik *szociális és rokkantsági nyugdíjban* részesülnek: ez Erdélyben 11%, míg Romániában 10%. A szociális és rokkantsági nyugdíjasok aránya az állami nyugdíjasokhoz viszonyítva viszonylag magas Partiumban (15,2%) és Észak-Erdélyben (14,3%), míg alacsonyabb Dél-Erdélyben (8,9%) és Bánságban (8,7%). Közép-Erdélyben 10,9%, Székelyföldön 9,5% a rokkantnyugdíjasok aránya.⁵ A társadalombiztosítási nyugdíjasok közül még kiemeljük a *mezőgazdasági nyugdíjasokat* is: Erdélyben az összes állami nyugdíjas 3,6%-a, míg Romániában 5,7%-a kap mezőgazdasági nyugdíjat. Számuk 58,8 ezer fő, illetve 265,3 ezer fő. Az erdélyi régiókat szemlélve, a Partiumban (5,4%) és Közép-Erdélyben (5,2%) viszonylag magasabb a mezőgazdasági nyugdíjasok aránya, míg Bánságban és Dél-Erdélyben viszonylag alacsony (2,9%, illetve 1,8%). A többi régióban 3–4% közötti ez az arány.

Az állami társadalombiztosítási rendszeren kívüli állami nyugdíjasok száma viszonylag alacsony: Erdélyben összesen 211 fő részesül *hadirokkantak*, *hadiárva*k és *hadiözvegyek* nyugellátásában és 103 fő *nyugdíj típusú állami szociális segélyben*.

1. táblázat: A nyugdíjasok száma és aránya a nyugdíjazási rendszerek szerint Romániában és Erdélyben, 2020

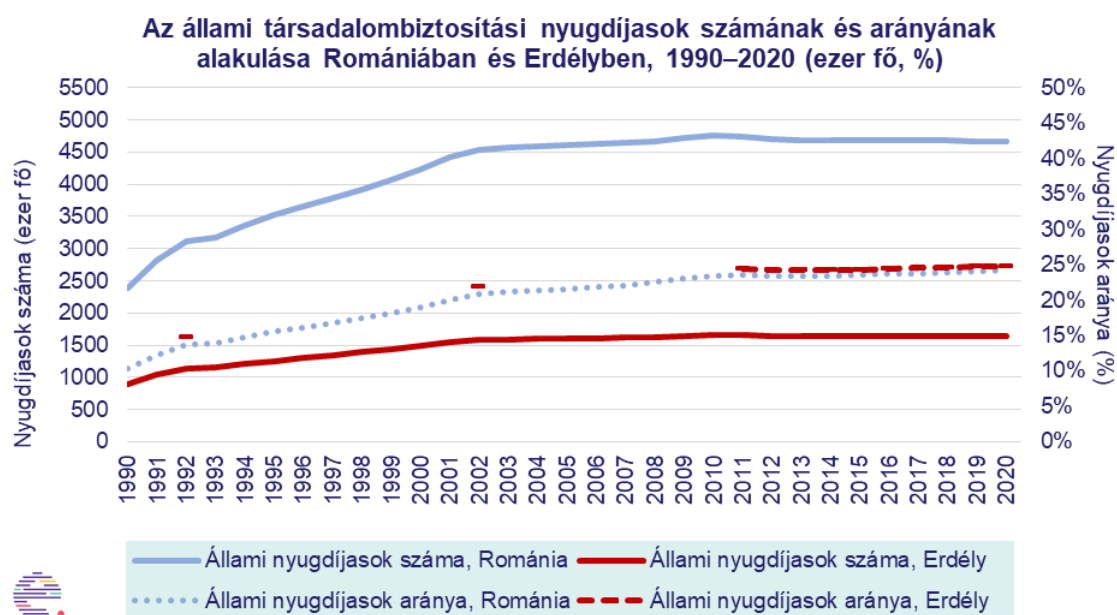
	Társadalombiztosítási nyugdíjasok						Szociális segélyben részesülők (nyugdíj típusú szociális segély)	Hadirokkant, hadiárva és hadiözvegy (IOVR) járadékosok
	Állami társadalom- biztosítási nyugdíjasok		Szociális és rokkantsági nyugdíjasok		Mezőgazdasági (volt CAP) nyugdíjasok			
	ezer fő	%*	ezer fő	%**	ezer fő	%**	fő	fő
Románia	4674,9	24,2%	469,3	10,0%	265,3	5,7%	233	1044
Erdély	1645,1	24,8%	178,7	10,9%	58,8	3,6%	103	211
Székelyföld	119,6	23,8%	11,3	9,5%	4,1	3,4%	7	11
Közép-Erdély	304,9	24,5%	33,2	10,9%	15,8	5,2%	16	50
Partium	267,4	24,3%	40,7	15,2%	14,4	5,4%	16	37
Dél-Erdély	455,9	27,5%	40,6	8,9%	8,2	1,8%	24	54
Bánság	325,6	23,4%	28,2	8,7%	9,4	2,9%	19	44
Észak-Erdély	171,7	23,3%	24,6	14,3%	6,9	4,0%	21	15

Forrás: Saját számítás INS-adatok alapján.⁶ Megjegyzés: * a teljes népességen belüli arány; ** az állami társadalombiztosítási nyugdíjasokon belüli arány.

⁵ A szociális és rokkantnyugdíjasok, illetve a mezőgazdasági nyugdíjasok arányát az összes társadalombiztosítási nyugdíjas körében lenne korrekt számolni, de ez utóbbi számáról nem állnak rendelkezésünkre megyei bontású adatok. Ezért viszonyítottuk a rokkant- és mezőgazdasági nyugdíjasok számát az összes állami társadalombiztosítási nyugdíjas számához.

⁶ Lásd a 3. lábjegyzetet.

Az állami társadalombiztosítási nyugdíjasok népességen belüli aránya folyamatosan növekedett: Erdélyben 14,7%-ról 24,8%-ra, míg Romániában 13,7%-ról 24,2%-ra 1992 és 2020 között (legalábbis a Statisztikai Intézet által becsült rezidens lakossághoz viszonyítva). Létszámuk azonban csak 1990 és 2010 között növekedett, utána inkább stagnálás figyelhető meg. Míg 1990-ben 892 ezer fő állami nyugdíjas élt Erdélyben, addig 2010-ben már 1666 ezer fő. 2010-től csökkent a számuk, és 2020-ig 1645 ezer fő körül ingadozott. Románia teljes területére nézve is hasonló tendenciát figyelhetünk meg. Az állami társadalombiztosítási nyugdíjasok száma folyamatosan növekedett 1990 és 2010 között (2380 ezer főről 4766 ezer főre), majd csökkenni kezdett, és 4688 ezer fő körül ingadozott 2020-ig. A nyugdíjasok számának alakulása egyrészt függhet demográfiai okoktól: mind a születések száma, mind a teljes termékenységi arányszám, mind a népesség száma, főleg a 65 évesnél fiatalabbaké, erőteljesen csökkent 1990 és 2010 között Romániában.⁷ Másrészt függhet attól is, hogyan alakul az egyes nyugdíj típusokban részesülők száma: az elérhető adatok szerint például 1999 és 2010 között a rokkantnyugdíjasok, azon belül a III. típusú rokkantsági nyugdíjasok száma, illetve a korhatár előtt nyugdíjazottak száma növekedett Romániában.⁸

Forrás: Saját számítás INS⁹-, népszámlálási¹⁰ és Világbank-adatok¹¹ alapján

A mezőgazdasági nyugdíjasok száma 1990 és 2001 között emelkedett Erdélyben (300 ezer főről 503 ezer főre) és Romániában is (985 ezer főről 1766,6 ezer főre), majd ettől az évtől

⁷ Eurostat (2019). Demographic change in Europe – Country factsheets Romania, <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/10186/10972461/Factsheets+EN.pdf>. Letöltés dátuma: 2021.09.22.

⁸ Országos Statisztikai Intézet (2021): Numărul mediu al pensionarilor de asigurări sociale de stat după nivelul pensiei, la sfârșitul anului (tábla kódja: PNS101B). Letöltés dátuma: 2021.09.22.

⁹ Országos Statisztikai Intézet (2021): Numărul mediu trimestrial/anual al pensionarilor (tábla kódja: PNS101D); illetve Populația rezidentă la 1 ianuarie (tábla kódja: POP105A). Letöltés dátuma: 2021.09.22.

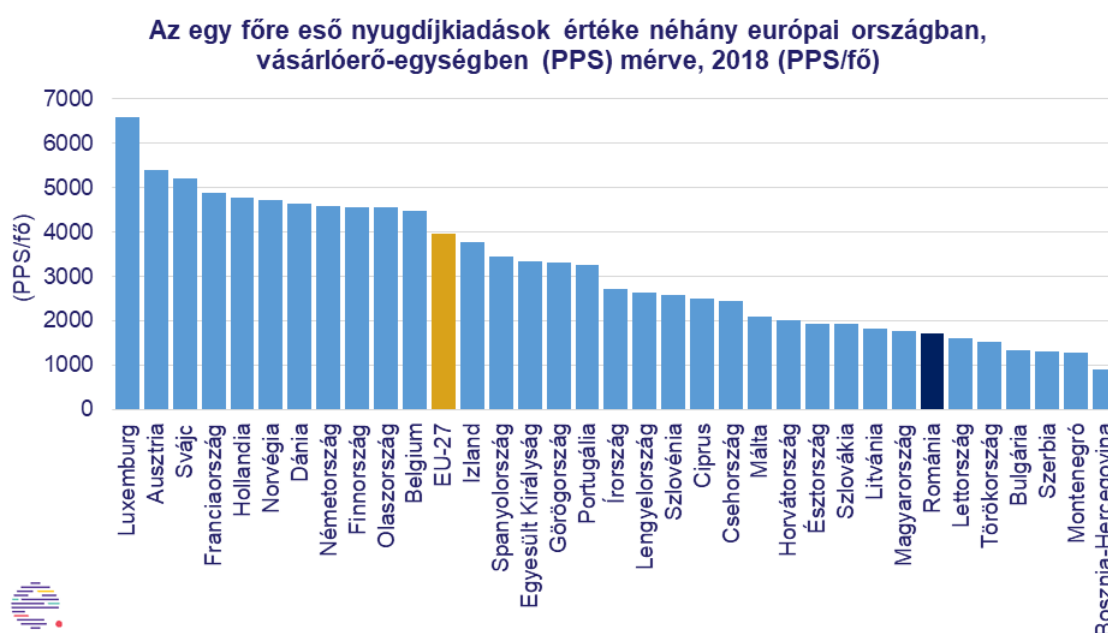
¹⁰ Erdély összlakosságára vonatkozó romániai népszámlálási adatok, <http://statistikak.erdelystat.ro/adatlapok/erdely/3280>. Letöltés dátuma: 2021.09.22.

¹¹ Világbank. World Development Indicators. Population, total – Romania (tábla kódja: SP.POP.TOTL), <https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL?locations=RO>. Letöltés dátuma: 2021.09.22.

csökkenni kezdett. Így a mezőgazdasági nyugdíjasok száma már korábban kezdett el csökkenni, mint az állami társadalombiztosítási nyugdíjasoké, és 2020-ban már az erdélyi népesség alig 0,9%-a, míg a romániai népesség 1,4%-a kapott mezőgazdasági nyugdíjat.

A nyugdíjak értéke és annak változása Erdélyben

Az Európai Unió országaihoz hasonlítva viszonylag alacsony Romániában az egy főre jutó nyugdíjkiadások értéke vásárlóerő-egységben mérve (kiküszöbölve az országok közötti árszínvonal különbségeket): míg egy európai uniós nyugdíjasra átlagosan 3960 PPS-t költöttek, addig egy romániai nyugdíjasra átlagosan kevesebb mint ennek a felét, 1727 PPS-t.¹²

Forrás: Saját számítás Eurostat-adatok alapján¹³

2020-ban az állami társadalombiztosítási *havi átlagnyugdíj* értéke 1457 lej volt Erdélyben, 7 lejjel magasabb, mint Romániában (2. táblázat). Erdélyben a havi állami átlagnyugdíj a legmagasabb Dél-Erdélyben (1666 lej) volt, de átlaghoz közeli Közép-Erdélyben (1442 lej) és Bánságban (1394 lej) is, míg alacsonyabb Székelyföldön (1348 lej), Észak-Erdélyben (1329 lej) és Partiumban (1327 lej).

Az összes többi nyugdíjtípus esetében a havi átlagnyugdíjak jóval alacsonyabbak. A *rokkantnyugdíjasok* például havonta átlagosan 715 lejt kaptak Erdélyben 2020-ban. Ennél alacsonyabb összeget Közép-Erdélyben (680 lej), Székelyföldön (674 lej) és Észak-Erdélyben (658 lej), míg ennél magasabbat Bánságban (703 lej), Partiumban (750 lej) és Dél-Erdélyben (762 lej) kaptak kézhez a nyugdíjasok. A *mezőgazdasági havi átlagnyugdíj* pedig ugyanebben az évben 583 lej volt Erdélyben – ennél magasabb csak Partiumban (591 lej) és Közép-

¹² A 2020-ban kifizetett állami társadalombiztosítási *nyugdíjak teljes összege* 28 767 millió lej volt Erdélyben, míg Romániában 81 326 millió lej.

¹³ Eurostat: Pensions. Purchasing power standard (PPS) per inhabitant (tábla kódja: spr_exp_pens). Letöltés dátuma: 2021.09.22.

Erdélyben (604 lej) volt ez az összeg, a többi régióban alacsonyabb: Észak-Erdélyben 574 lej, Dél-Erdélyben és Bánságban 571 lej, míg Székelyföldön 543 lej.

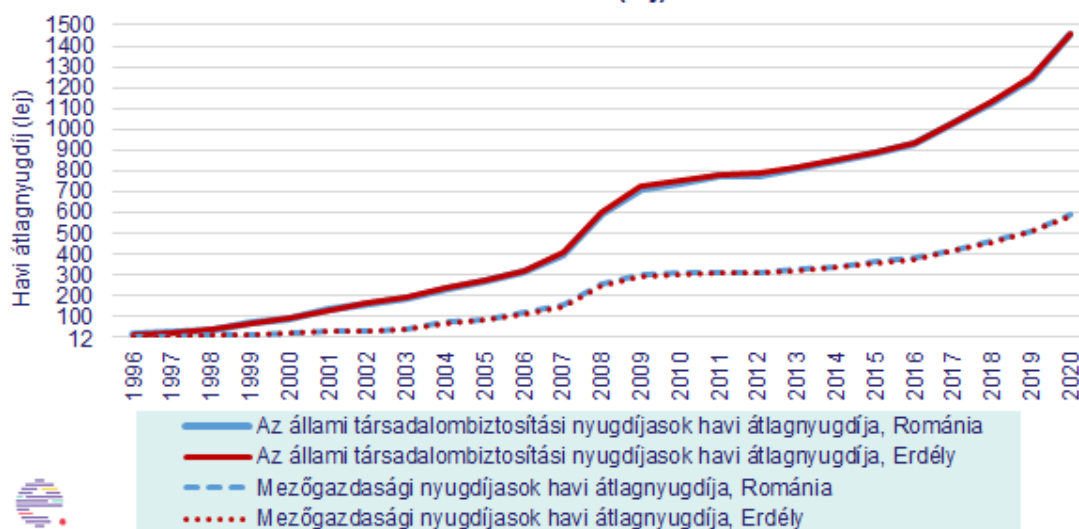
2. táblázat: A havi átlagnyugdíj összegének alakulása a nyugdíjazási rendszerek szerint Romániában és Erdélyben, 2020 (lej)

	Társadalombiztosítási nyugdíjak			Szociális segélyben részesülők (nyugdíj típusú szociális segély) (lej)	Hadirokkant, hadiárva és hadiözvegy (IOVR) járadékosok (lej)
	Állami társadalombiztosítási nyugdíj, összesen (lej)	Szociális és rokkantsági nyugdíj (lej)	Mezőgazdasági (volt CAP) nyugdíj (lej)		
Románia	1450	717	588	349	228
Erdély	1457	715	583	341	226
Székelyföld	1348	674	543	336	199
Közép-Erdély	1442	680	604	375	272
Partium	1327	750	591	315	241
Dél-Erdély	1666	762	571	326	196
Bánság	1394	703	571	348	221
Észak-Erdély	1329	658	574	347	176

Forrás: Saját számítás INS-adatok alapján¹⁴

A havi átlagnyugdíjak nominális értéke folyamatosan emelkedett 1996-tól kezdődően: Erdélyben 12 lejről (123 988 régi lej) 1457 lejre, míg Romániában 12 lejről 1450 lejre 1996 és 2020 között. A mezőgazdasági nyugdíjasok nyugdíja szintén emelkedett ebben az időszakban.

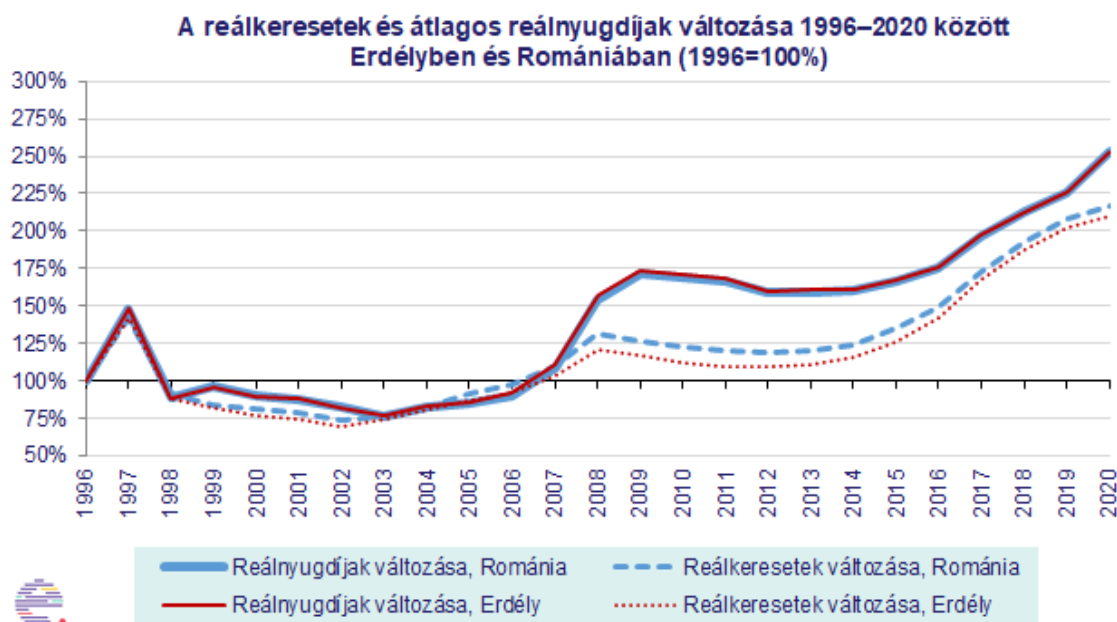
Az állami társadalombiztosítási és mezőgazdasági nyugdíjasok havi átlagos nominális nyugdíjának alakulása Romániában és Erdélyben, 1996–2020 (lej)

Forrás: Saját számítás INS-adatok alapján.¹⁵ Megjegyzés: 1996 és 2004 közötti átlagnyugdíjak értékét 10 000-rel osztottuk és így ábráztuk.

¹⁴ Lásd a 3. lábjegyzetet.

A reálkeresetek és a reálnyugdíjak 1998 és 2006 között alacsonyabbak voltak, mint 1996-ban. 2007-től pedig mindkét mutató növekedésnek indult: a reálnyugdíjak erőteljesebb ütemben növekedtek az 1996-os értékhez képest, mint a reálkeresetek. 2009–2014 között voltak a legközelebb a nyugdíjak a keresetekhez, az akkori pénzügyi válság következtében a nyugdíjak alig, a keresetek viszont számottevően csökkentek. A nyugdíjak és a keresetek viszonyára a következőkben részletesen kitérünk.

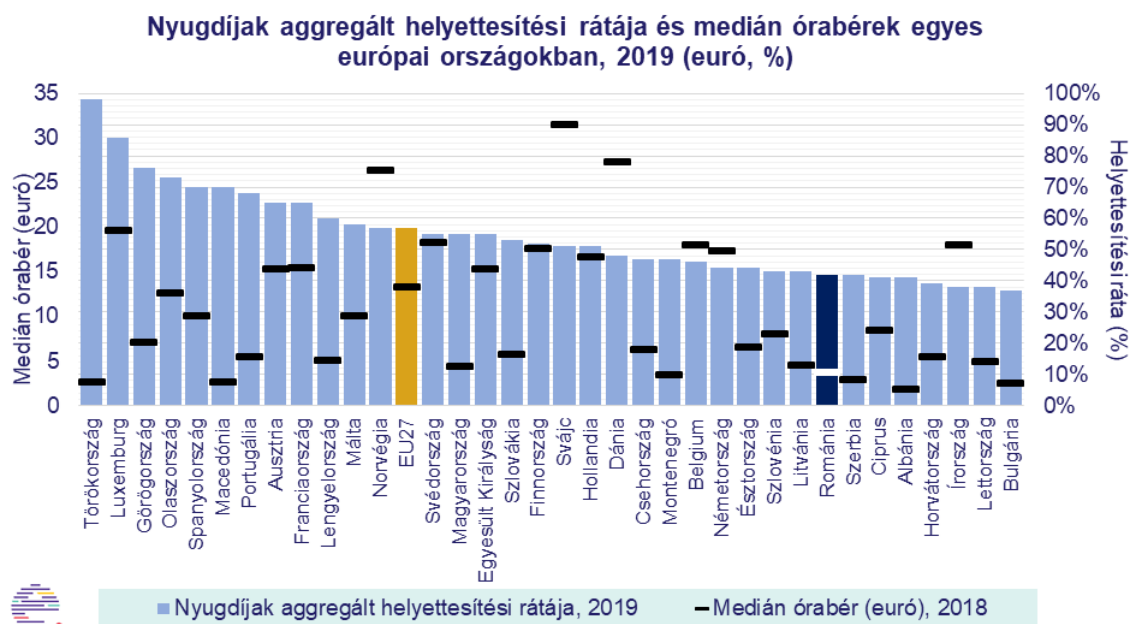
Forrás: Saját számítás INS-adatok alapján.¹⁶

A nyugdíjak értéke függ a nyugdíjrendszer típusától, a nyugdíjak típusától, a szolgálati időtől és az utolsó időszak keresetétől is. Az Eurostat legfrissebb elérhető adatai szerint a nyugdíjak aggregált helyettesítési rátája az Európai Unióban 57% volt 2019-ben – Romániában pedig 42%. Ez a 42% azt jelenti, hogy Romániában a bruttó havi kereset kevesebb mint felét kapták kézhez nyugdíjként a nyugdíjasok 2019-ben.¹⁷ (A medián bruttó órabéreket, euróban kifejezve, vízszintes vonalakkal jelöljük a következő ábrán: Romániában azok is nagyon alacsonyak az EU-27 átlagához képest: 3,7 euró szemben a 13,2 euróval).

¹⁵ Országos Statisztikai Intézet (2021): Numărul mediu trimestrial/anual al pensionarilor (tábla kódja: PNS101D); Pensia medie lunară de asigurări sociale de stat și agricultori (tábla kódja: PNS102D). Letöltés dátuma: 2021.09.22.

¹⁶ A reálkereset és a reálnyugdíj azon termékek és szolgáltatások kombinációja, amelyeket adott időszakban, adott fogyasztási árszínvonal mellett az egyének meg tudnak vásárolni. A reálnyugdíjat, illetve a reálkeresetet úgy lehet kiszámolni, hogy a nominális nyugdíj és nominális kereset értékét elosztjuk az éppen aktuális fogyasztási árindexszel. A számítások forrása: Országos Statisztikai Intézet (2021): Câștigul salarial nominal mediu net lunar (tábla kódja: FOM106A és FOM106E); Pensia medie lunară de asigurări sociale de stat și agricultori (tábla kódja: PNS102D). Letöltés dátuma: 2021.09.22.

¹⁷ A nyugdíjak aggregált helyettesítési rátájának definíciója alapján itt a 2019-ben 50–59 évesek bruttó havi mediánjövedelméről (gross median individual earning) van szó, illetve a 2019-ben 65–74 éves nyugdíjasok nyugdíjáról (gross median individual pension income).

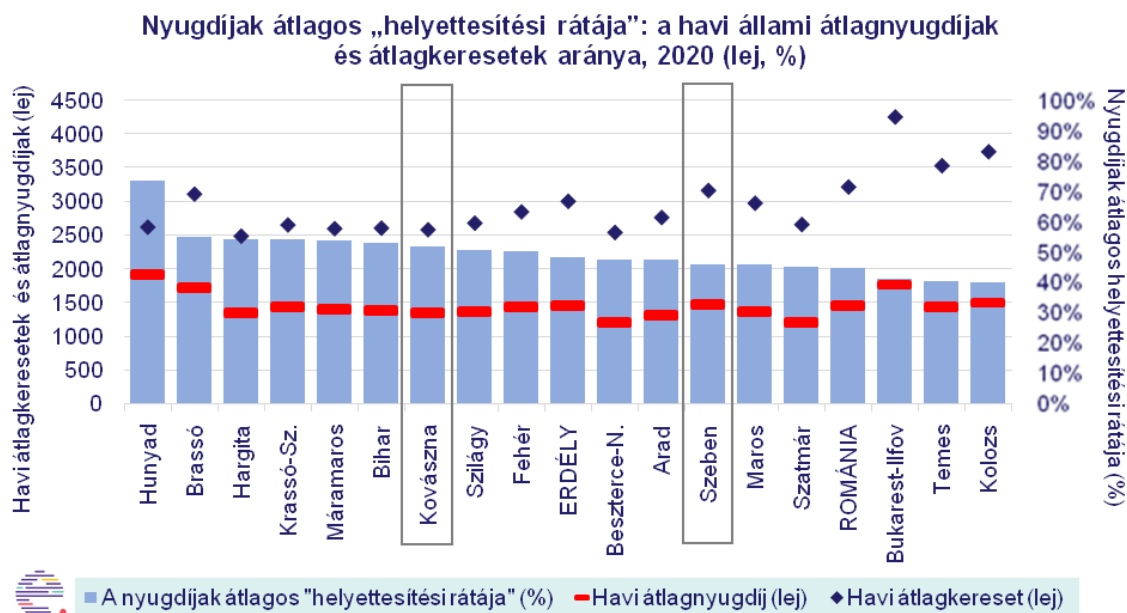

Forrás: Saját számítás Eurostat-adatok alapján¹⁸

Az erdélyi megyékre nem tudjuk kiszámolni a nyugdíjak aggregált helyettesítési rátáját, mert nem rendelkezünk a megfelelő megyei szintű mutatókkal, ezért egy megközelítő viszonyszámot alkalmazunk: azt számoljuk, hogy egy adott évben a havi átlagnyugdíj hány százaléka a havi átlagkeresetnek. Vannak megyék, ahol az átlagnyugdíjak értékei jobban, és vannak, ahol kevésbé maradnak el az átlagkeresetek értékétől. Erdélyben a 2020. évi átlagnyugdíj kevésbé marad el az átlagkeresettől, mint Romániában: ez az általunk számolt nyugdíjat helyettesítési arány 48,5% Erdélyben és 45,1% Romániában. Az erdélyi megyéket összehasonlítva, a nyugdíjak aránya a keresetekhez képest magas volt Hunyad (73,6%), Brassó (55,3%) és Hargita (54,5%) megyékben, míg alacsony volt Kolozs (40,0%), Temes (40,4%) és Szatmár (45,1%) megyékben.

¹⁸ A medián órabéreket úgy határozza meg az Eurostat, mint olyan összeget, amelynél a foglalkoztatottak fele kevesebbet, a másik fele többet keres (középérték). A medián órabérek a legalább 10 főt foglalkoztató vállalkozások (azaz a közigazgatásban dolgozók keresete nélkül) foglalkoztatottjaira vonatkoznak: azokra, akik munkaszerződéssel dolgoznak és bérezésben részesülnek. Az adatok forrása: Eurostat (2021): Aggregate replacement ratio (tábla kódja: tespm1009), Egyesült Királyság: 2018-as adat. Median hourly earnings, all employees (excluding apprentices) by sex (tábla kódja: earn_ses_pub2s), Montenegró: 2014-es adat. Letöltés dátuma: 2021.09.22.

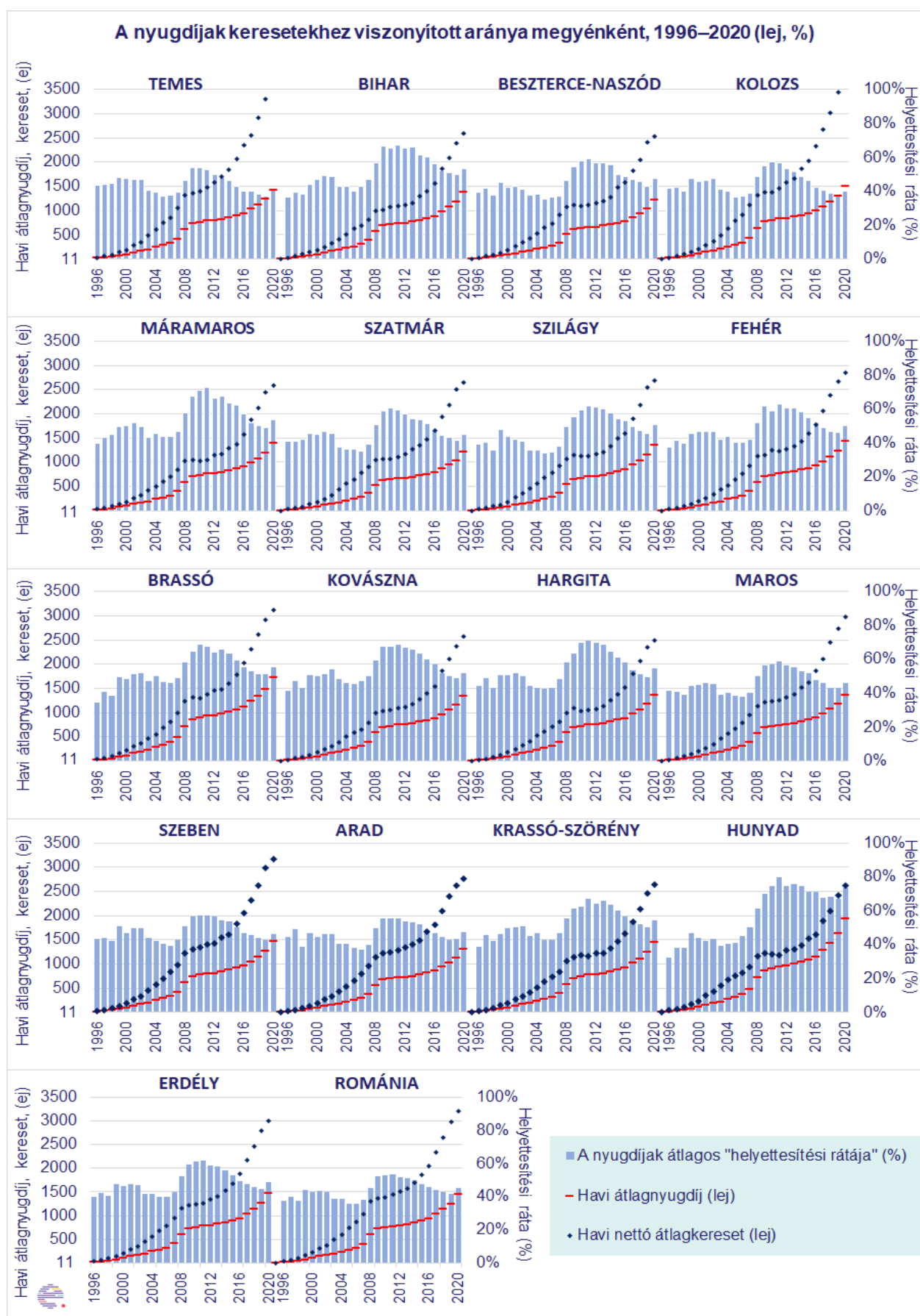
Forrás: Saját számítás INS-adatok alapján.¹⁹ Megjegyzés: A megyéket a nyugdíjak átlagos „helyettesítési rátájának” csökkenő sorrendjében ábrázoljuk.

A nyugdíjak keresetekhez viszonyított aránya időben eléggé hasonló mintázatot követ az erdélyi megyékben. Tulajdonképpen minden megyében kétcsúcsú ez a megoszlás: van egy kisebb csúcs 1999–2000 között és egy nagyobb 2009–2014 környékén. Azaz, ezekben az időszakokban a nyugdíjak aránya a keresetekhez képest magasabb volt, mint a többi években. A nyugdíjak ily módon számolt átlagos helyettesítési aránya két megyében csökkent összességében 1996 és 2020 között: Temes (43,3%-ról 40,3%-ra) és Kolozs (41,9%-ról 40,0%-ra) megyékben.

Temes megyében például a helyettesítési ráta értéke 43%-ról indult 1996-ban és 1999-ben érte el az első csúcsot, 48%-os értékkel. Ezen időszak alatt a havi átlagkeresetek értéke 30 lejről 141 lejre, míg a havi átlagnyugdíjak értéke 13 lejről 68 lejre emelkedtek. 1996 és 2005 között annyira lecsökkent a helyettesítési ráta értéke, hogy elérte a minimum értékét, a 37%-ot. Ekkor az átlagkeresetek értéke 750 lej, míg az átlagnyugdíjak értéke 278 lej volt. 2005-től a helyettesítési ráta értéke növekedni kezdett, és 2009-ben érte el a mindenkor maximális értékét, az 54%-ot; ekkor a havi átlagkereset 1357 lej volt, a havi átlagnyugdíj pedig 729 lej. 2009-től újra csökkenésnek indult a helyettesítési ráta, és 2020-ban elérte a 40%-ot, 3536 lejes havi átlagkereset és 1426 lejes havi átlagnyugdíj mellett.

A többi megyében (illetve Erdélyben és Romániában is) növekedett ez az arány, azaz ezekben a megyékben a nyugdíjak aránya a keresetekhez képest nőtt. Jelenleg Hunyad megyében a legmagasabb ez a mutató, itt a helyettesítési ráta értéke 33% volt 1996-ban és 1999-ig 47%-ig növekedett, majd 2003-ig csökkent (39%-ra). Ezt az időszakot egy erőteljes növekedés követte: 2011-re a nyugdíjak átlagos helyettesítési rátája elérte a 80%-ot. Ez volt az erdélyi mindenkor legmagasabb érték, ekkor Hunyad megyében a havi átlagkereset értéke 1187 lej volt, a havi átlagnyugdíj pedig 949 lej. 2011 után ismét csökkent a helyettesítési ráta értéke, 2020-ban 74%-ra, 2617 lejes havi átlagkereset és 1925 lejes havi átlagnyugdíj mellett.

¹⁹ A nyugdíjak átlagos helyettesítési rátáját életkori szűkítések nélkül számoltuk, azaz az összes nyugdíjas és az összes keresetből élők körében.

Forrás: Saját számítás INS-adatok alapján²⁰

²⁰ Lásd a 19. lábjegyzetet.

A nyugdíjasok számának 2021. évi drasztikus csökkenéséről a következő, nyugdíjasokról szóló közleményünkben lesz szó.

Közzététel: 2021. szeptember 27.

További információ: Szabó Laura (info@erdelystat.ro).

Korábbi Erdélystat-közlemények és -elemzések, módszertani leírások megtalálhatók a www.erdelystat.ro honlapon.

Ha érdekli az Erdélystat tevékenysége, látogasson el [honlapunkra](#) vagy keresse fel [Facebook-oldalunkat](#). Ha elsőként szeretné megkapni az aktuális elemzéseinket és közleményeinket, iratkozzon fel [hírlevelükre](#).